

**Міністерство освіти і науки України
Комунальний заклад вищої освіти
“Вінницька академія безперервної освіти”**

**Кафедра екології, природничих
та математичних наук
Магістерська кваліфікаційна робота на тему:**

**ПІДГОТОВКА МАЙБУТНЬОГО ЕКОЛОГА ДО ВИКОРИСТАННЯ
ПРОЄКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЕКОЛОГІЧНОГО СПРЯМУВАННЯ**

Роботу виконала:

Лагодюк Тетяна Володимирівна

Науковий керівник:

*Тарасенко Г.С., доктор
педагогічних наук, професор,
професор кафедри екології, природничих
та математичних наук*

КЗВО “Вінницька академія безперервної освіти”

Актуальність теми

2

Екологічна грамотність і здорове життя – одна з базових компетентностей сучасної освіти. Сьогодні, коли суспільство переживає екологічну кризу, є нагальна потреба нової особистості з новим поглядом на життя, свідомістю і культурою; здатної до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, умінням розумно та раціонально користуватися природними ресурсами в рамках сталого розвитку; яка усвідомлює ролі навколишнього середовища для життя і здоров'я людини, має здатність і бажання дотримуватися здорового способу життя. Враховуючи те, що найбільше інформації про природу, екологічний стан довкілля, здоров'я, суспільство отримує саме від фахівців, є велика потреба у висококваліфікованих екологах. Такі фахівці не просто допоможуть в отриманні громадянами знань, а навчать ними користуватися. Тому проблема підготовки майбутніх екологів до проєктної діяльності є актуальною і своєчасною.

Мета магістерської кваліфікаційної роботи

Теоретично обґрунтувати та експериментально перевірити готовність майбутнього еколога до використання проєктної діяльності екологічного спрямування.

Завдання магістерської кваліфікаційної роботи:

1. Проаналізувати психолого-педагогічну літературу з означеної проблеми.
2. Дослідити сучасний стан підготовки майбутніх екологів до використання проєктної діяльності.
3. Визначити критерії та рівні обізнаності майбутніх екологів щодо впровадження проєктної діяльності екологічного спрямування в професійну діяльність загалом.
4. Вивчити та експериментально перевірити ефективність освітньо-методичної підготовки майбутнього еколога до організації проєктної діяльності екологічного спрямування.
5. Намітити шляхи підготовки майбутніх екологів до використання проєктної діяльності.

Об'єкт дослідження – процес фахової підготовки майбутнього еколога.

Предмет дослідження – методичні особливості підготовки майбутніх екологів до використання проєктної діяльності екологічного спрямування.

Методи дослідження:

- **теоретичні:** аналіз й узагальнення психологічних, педагогічних і навчально-методичних джерел літератури для визначення стану і теоретичного обґрунтування проблеми дослідження; аналіз і узагальнення дослідно-експериментальних даних;
- **емпіричні:** анкетування й тестування майбутніх екологів з метою визначення їх готовності до використання проєктної діяльності екологічного спрямування; педагогічне спостереження за зміною рівнів підготовленості майбутніх екологів; педагогічний експеримент, направлений на професійну підготовку майбутніх неологів до використання проєктної діяльності екологічного спрямування.
- **методи математичної статистики** для кількісного та якісного аналізу експериментальних даних, їхньої динаміки, засвідчення достовірності отриманих результатів експериментальної роботи.

Експериментальна база дослідження. Дослідження 7

проводилося на базі Комунального закладу вищої освіти «Вінницька академія безперервної освіти», а також Комунального закладу "Ліцей № 2 Козятинської міської ради Вінницької області".

Практичне значення одержаних результатів дослідження полягає в розробленні та впровадженні методики діагностування готовності майбутніх екологів до проектної діяльності екологічного спрямування; в розробці методичного комплексу організації проектної природоохоронної роботи для застосування в загальноосвітній школі.

Інноваційність результатів дослідження. В роботі представлено новітні алгоритми експериментального вивчення критеріїв готовності майбутніх екологів до використання проєктної діяльності екологічного спрямування, а також окреслені шляхи підготовки майбутніх екологів до використання проєктної діяльності в сучасних умовах.

Впровадження результатів дослідження. Основні висновки і практичні рекомендації, викладені у дослідженні, впроваджено в освітній процес Комунального закладу вищої освіти «Вінницька академія безперервної освіти»; Комунального закладу "Ліцей № 2 Козятинської міської ради Вінницької області".

Апробація результатів дослідження. Результати дослідження доповідалися на Міжнародній науково-практичній конференції “Vin Smart Eco” (Вінниця, 2023), на засіданнях круглих столів з питань природозбережувальної роботи (КЗ ВАБО, 2022-2023).

Публікації. Основні положення та результати дослідження висвітлено в статті:

Лагодюк Т. Роль проєктної діяльності у формуванні екологічної компетентності майбутніх екологів. “*Vin Smart Eco*”. За науковою редакцією Мудрака О.В. Збірник матеріалів III Міжнародної науково-практичної конференції (18-20 травня 2023, м. Вінниця, Україна). Вінниця: КЗВО “Вінницька академія безперервної освіти”, 2023. С. 89-91.

Збірник наукових праць

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕПАРТАМЕНТ ГУМАНІТАРНОЇ ПОЛІТИКИ
ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ВІЙСЬКОВОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
“ВІННИЦЬКА АКАДЕМІЯ БЕЗПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ”

Випуск №3(36)

НАУКОВИЙ ВІСНИК

“*Vin Smart Eco*”

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ III МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
18-20 ТРАВНЯ 2023 РОКУ

Вінниця
2023

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПРОЄКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

ЕКОЛОГІЧНОГО СПРЯМУВАННЯ

Досліджено, що метод проєктів є інноваційним методом навчання. Це дозволяє максимально повно врахувати індивідуальні особливості кожного учня, тобто особистісно - орієнтований підхід у навчанні, що базується на індивідуальних особливостях дитини, відповідно до рівня інтелектуального, морального та фізичного розвитку учні. Проєктний підхід дозволяє вирішити проблеми мотивації, створити позитивну навчальну атмосферу, навчити дітей застосовувати набуті знання на практиці для вирішення життєвих та особистих проблем.

На основі детального аналізу навчальної літератури нам вдалось теоретично обґрунтувати необхідність та ефективність проєктної діяльності екологічного спрямування та розкрити її сучасні особливості. Це перспективний вид навчання, тому що створює умови для творчої самореалізації, для розвитку інтелектуальних здібностей, підвищує мотивацію для отримання знань.

Проєктну діяльність розглянуто як форму реалізації методу проєктів, особливий вид навчальної діяльності учнів, який має якісно відмінні особливості щодо мотивації, мети й результату.

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ОСОБЛИВОСТЕЙ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ЕКОЛОГІВ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОЄКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЕКОЛОГІЧНОГО СПРЯМУВАННЯ

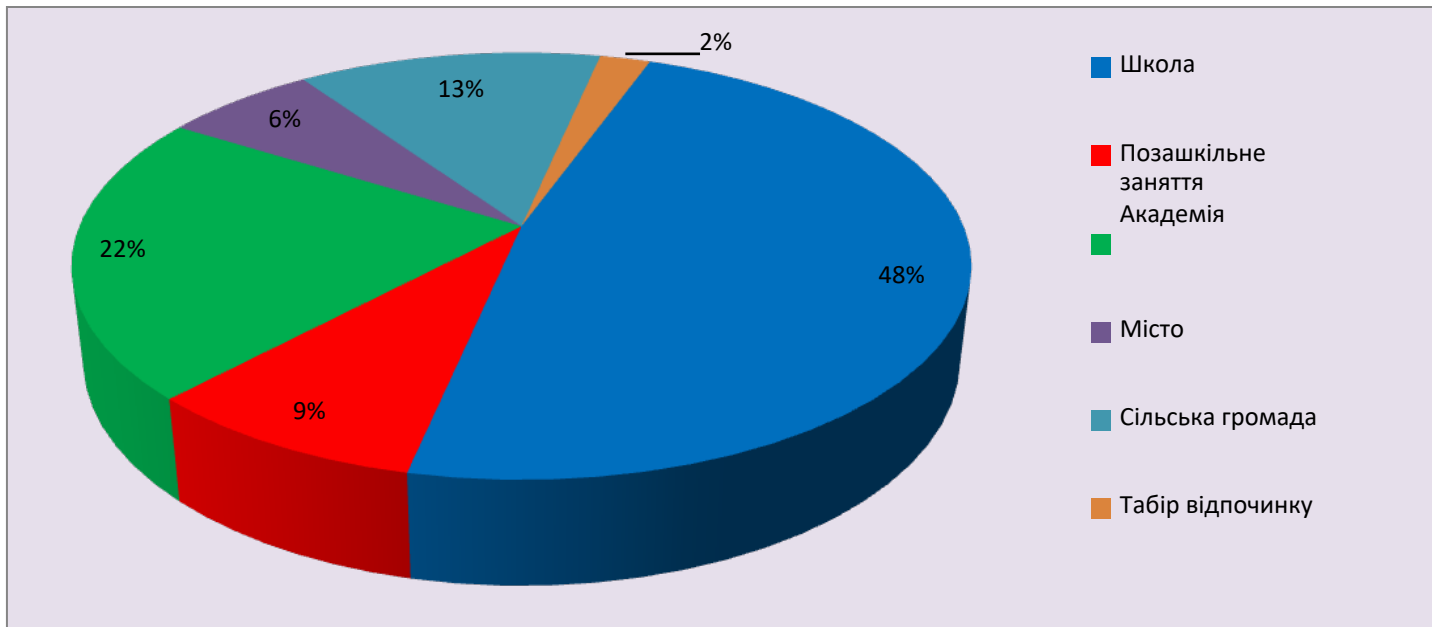
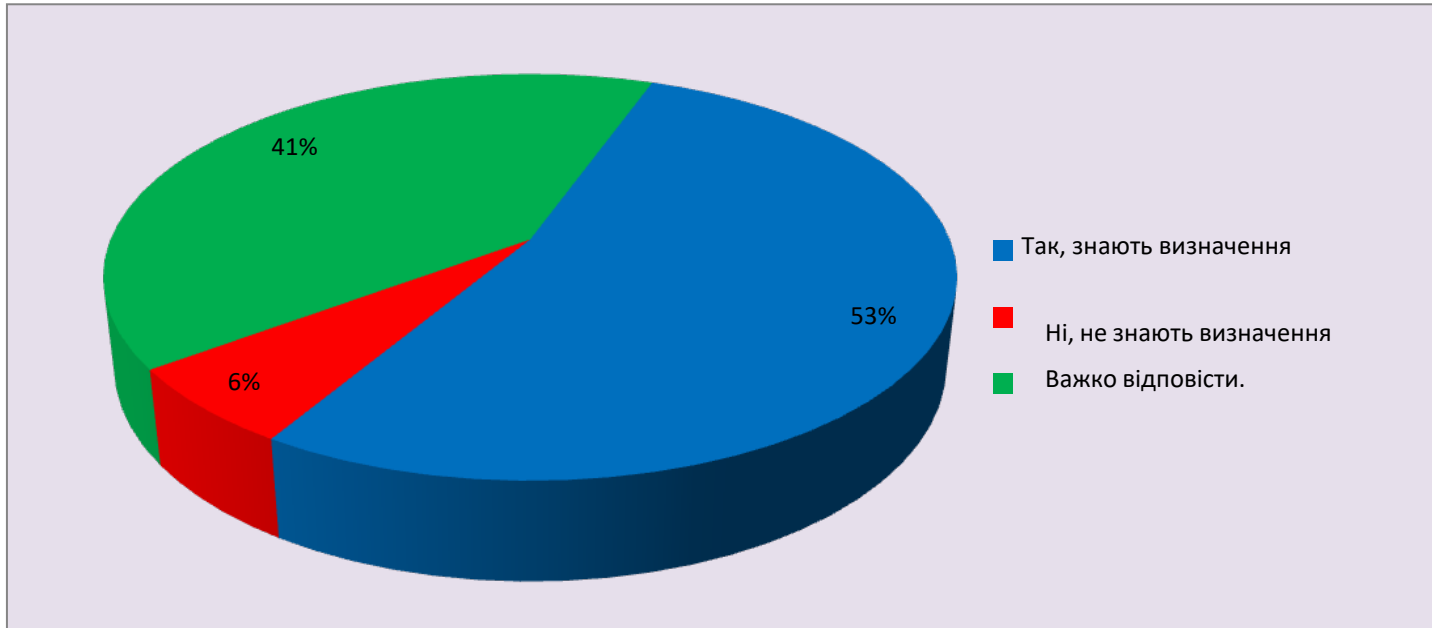
Спираючись на аналіз досліджень нами встановлено наступні критерії готовності майбутніх екологів до використання проєктної діяльності екологічного спрямування: професійна направленість (мотиваційний компонент); системно-структурне уявлення про проєктну діяльність, умови та способи розвитку ключових компетентностей (змістовий компонент); володіння способами організації проєктної діяльності (технологічний компонент). До кожного компоненту проєктної діяльності зазначено показники.

Механізм реалізації екологічно центрованої проєктної технології складається з п'яти основних компонентів: організація стимулюючого енерго-інформаційного простору (предметного), для розвитку потенціальних можливостей людини, її внутрішнього світу; організація різноманітних видів екологічної діяльності як умова самореалізації кожного громадянина; організація продуктивного спілкування з природним довкіллям як умови соціального розвитку громадян, формування позитивної «Я-концепції», психолого-педагогічна родинна підтримка вирішення громадянами екологічних проблем, допомога їм у самопізнанні, самооцінці, самовизначенні та самоактуалізації. підвищення професійної майстерності, проєктивної культури керівних кадрів, оскільки саме від їх культурного рівня залежить якісний результат усіх природозахисних акцій та ініціатив.

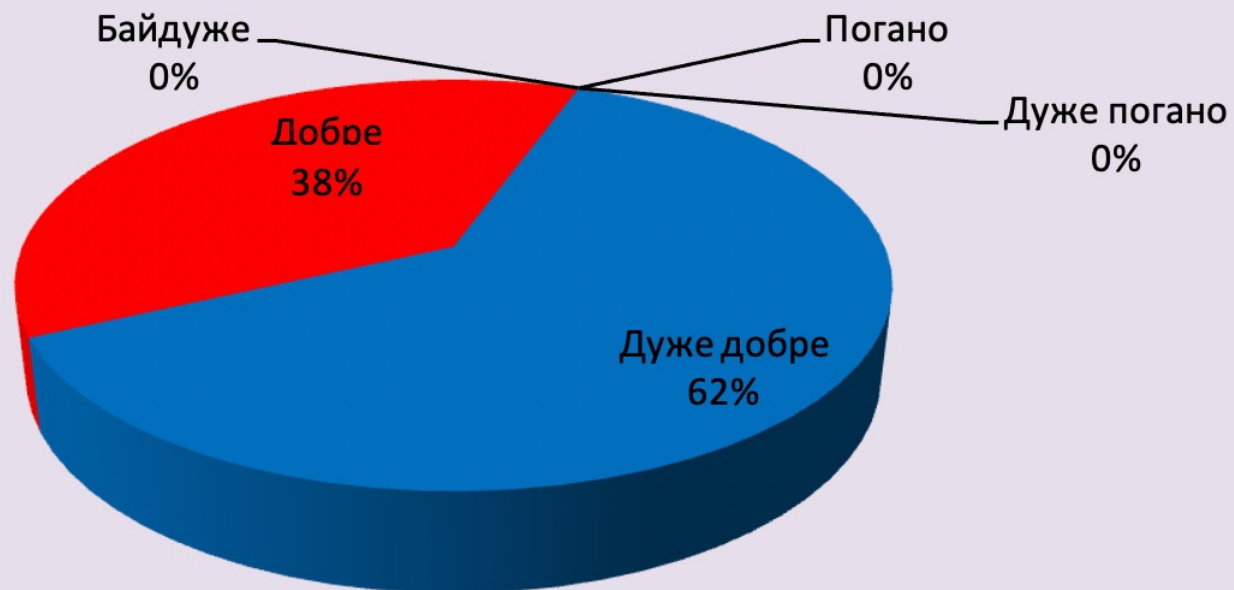
РОЗДІЛ 3. ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ЕКОЛОГІВ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОЄКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЕКОЛОГІЧНОГО СПРЯМУВАННЯ

12

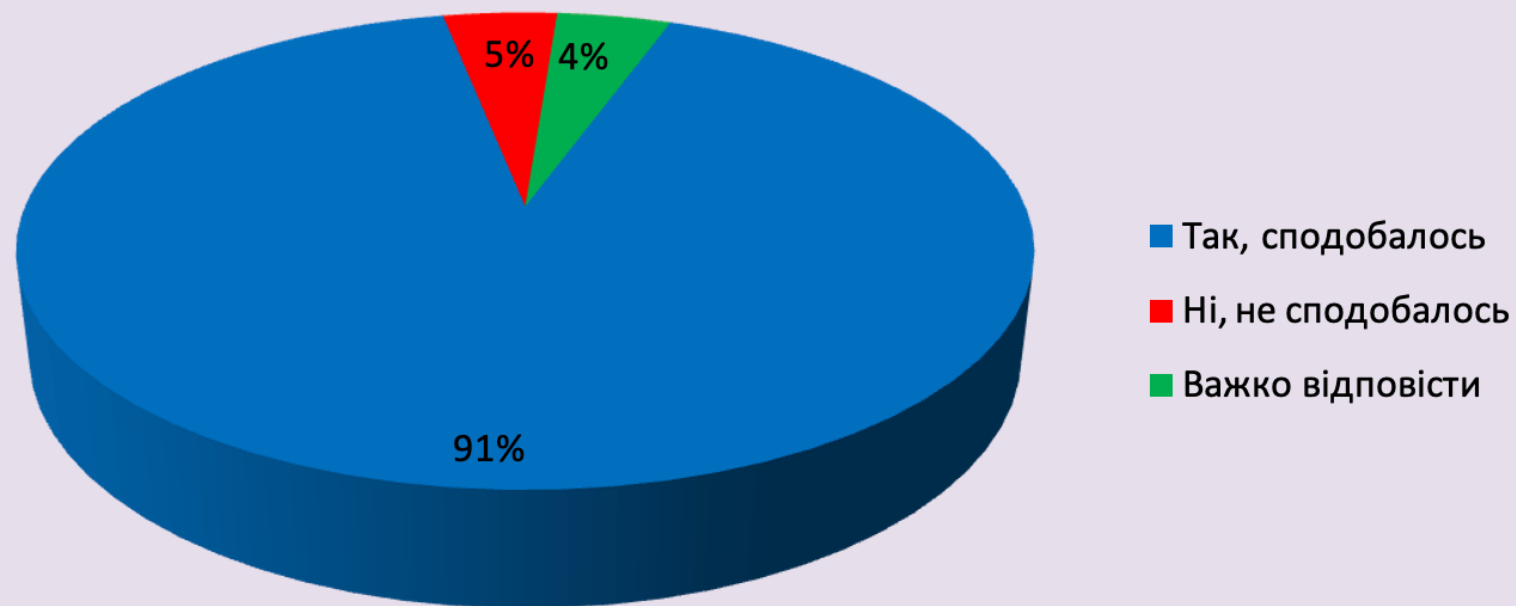
Експериментальне дослідження проводилось на базі Комунального закладу вищої освіти «Вінницька академія безперервної освіти». До експерименту залучені студенти другого курсу СВО «бакалавр» спеціальності «Екологія», денної форми навчання. У дослідженні брало участь 32 студента, які навчаються на другому курсі.

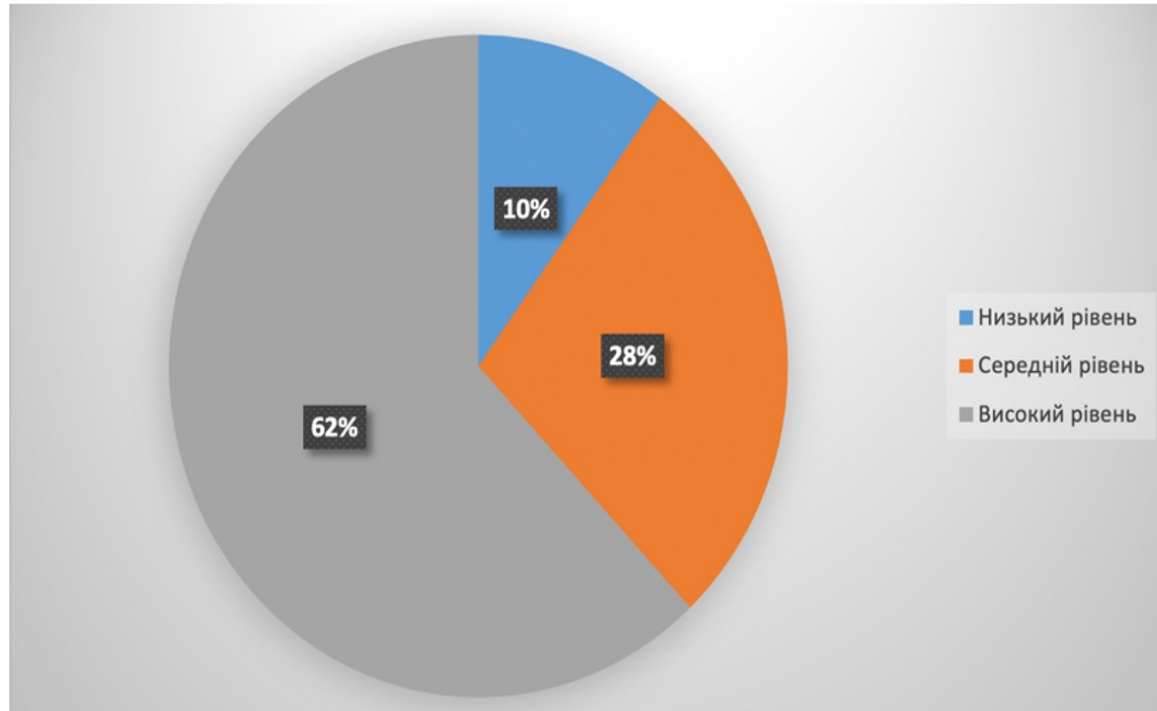
Показники ставлення студентів до впровадження екологічних проєктів в навчальний процес

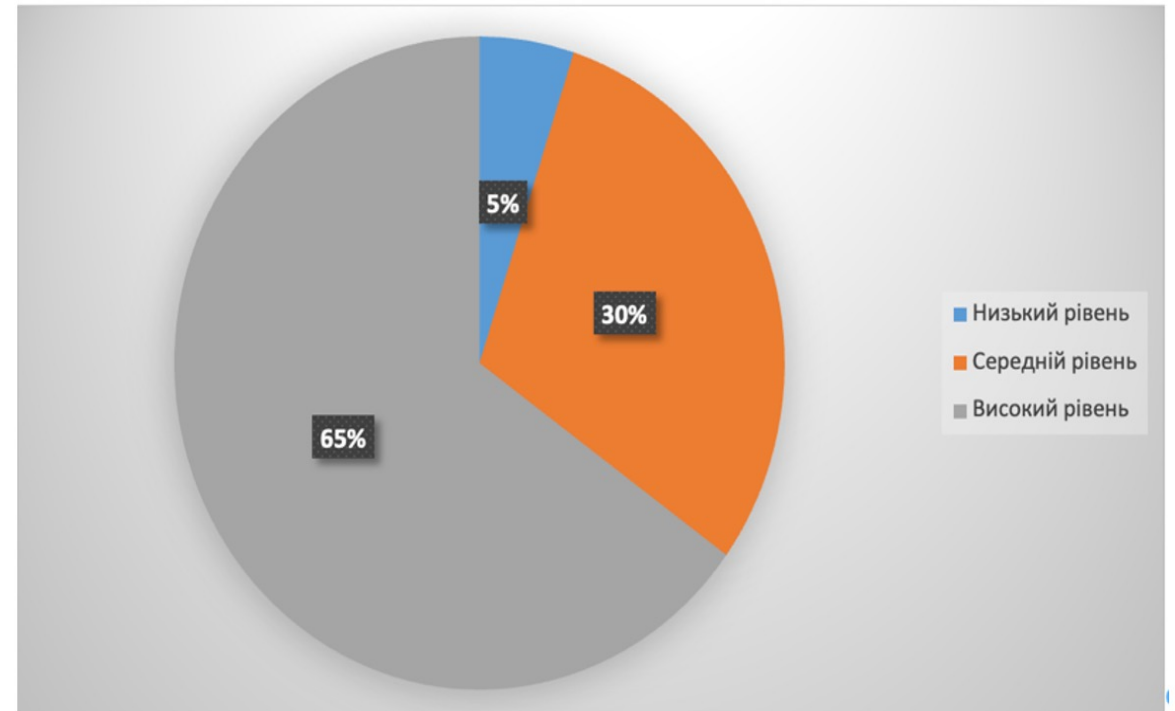
Емоційні показники стану студентів під час проєктної діяльності

Констатувальна фаза

Підсумкова фаза

Співвідношення рівнів готовності майбутніх екологів до використання проєктної діяльності екологічного спрямування (за результатами констатувальної та підсумкової фаз експерименту)

Отже, експериментальне дослідження, яке було організоване на базі Комунального закладу вищої освіти «Вінницька академія безперервної освіти» і до якого було залучено студентів другого курсу засвідчило перспективність розроблених методів підготовки майбутніх екологів до проєктної діяльності екологічного спрямування. Зокрема, було проведено анкетування студентів другого курсу, де було отримано первинні значення критеріїв готовності майбутніх фахівців до використання проєктної діяльності екологічного спрямування. Реалізовано формувальний етапу дослідження, встановлено більш точні дані після повторного тестування, де крім значення критерію нами отримано показник рівня здатності студентів другого курсу до використання проєктної діяльності.

Висновки

Механізм реалізації екологічно центрованої проєктної технології складається з п'яти основних компонентів: організація стимулюючого енерго-інформаційного простору (предметного), для розвитку потенціальних можливостей людини, її внутрішнього світу; організація різноманітних видів екологічної діяльності як умова самореалізації кожного громадянина; організація продуктивного спілкування з природним довкіллям як умови соціального розвитку громадян, формування позитивної «Я-концепції», психолого-педагогічна родинна підтримка вирішення громадянами екологічних проблем, допомога їм у самопізнанні, самооцінці, самовизначенні та самоактуалізації, підвищення професійної майстерності, проєктивної культури керівних кадрів, оскільки саме від їх культурного рівня залежить якісний результат усіх природозахисних акцій та ініціатив.

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!